

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 721/2025-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ], proti postupu Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 3Td/1/2024 takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e**.
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. novembra 2025 (doplnenou podaním doručeným ústavnému súdu 10. decembra 2025, pozn.) domáha vyslovenia porušenia základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3Td/1/2024. Sťažovateľ navrhuje zrušiť uznesenie krajského súdu sp. zn. 3Td/1/2024 z 19. novembra 2024, ako aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tost 54/2024 z 10. júna 2025. Sťažovateľ taktiež navrhuje, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie v celkovej sume 30 000 eur. Sťažovateľ zároveň ústavný súd požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol odsúdený rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1T/54/1999 zo 17. októbra 2002 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4To/52/2002 z 18. decembra 2002 pre trestný čin vraždy a pre trestný čin krádeže, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody na doživotie, pričom do výkonu trestu odňatia slobody nastúpil 18. decembra 2002.

3. Sťažovateľ podal 31. mája 2023 na krajskom súde žiadosť o upustenie od výkonu trestu odňatia slobody podľa § 413 ods. 2 Trestného poriadku. Svoju žiadosť odôvodnil tým, že vo výkone trestu odňatia slobody utrpel cievnú mozgovú príhodu, po ktorej sa jeho zdravotný stav zhoršuje. Krajský súd listom č. Pot/29/2023 zo 7. júna 2023 postúpil žiadosť sťažovateľa ako miestne a vecne príslušnému na rozhodnutie Okresnému súdu Trenčín. Sťažovateľ proti tomuto postupu podal 15. júna 2023 námietku predsedovi krajského súdu. Krajský súd jeho námietku upovedomením sp. zn. Spr 160/2023 z 28. júna 2023 postúpil okresnému súdu. Okresný súd uznesením sp. zn. 7Nt/5/2023 zo 6. októbra 2023 vrátil vec krajskému súdu. Krajský súd postúpil vec sťažovateľa opäť okresnému súdu 9. novembra 2023. Okresný súd uznesením sp. zn. 7Nt/5/2023 z 21. novembra 2023 vyslovil svoju vecnú nepríslušnosť a spis predložil najvyššiemu súdu pre účely rozhodnutia o spore o príslušnosť. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 4Ndt/2/2024 z 30. januára 2024 rozhodol, že vecne a miestne príslušný na rozhodnutie je krajský súd.

4. Následne krajský súd v napadnutom konaní rozhodol uznesením sp. zn. 3Td/1/2024 z 19. novembra 2024 tak, že podľa § 413 ods. 2 Trestného poriadku žiadosti sťažovateľa o upustenie od výkonu trestu odňatia slobody nevyhovel. Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej najvyšší súd rozhodol uznesením sp. zn. 2 Tost 54/2024 z 10. júna 2025 tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta porušenie svojho práva na zákonného sudcu napadnutým postupom krajského súdu, ktorý jeho žiadosť o upustenie od výkonu trestu odňatia slobody opakovane postupoval na rozhodnutie okresnému súdu. Sťažovateľ taktiež namieta porušenie ním bližšie neidentifikovaných práv tým, že mu krajský súd v súvislosti s jeho žiadosťou o upustenie od výkonu trestu odňatia neustanovil obhajcu.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Ústavný súd na úvod konštatuje, že, vychádzajúc z petitu ústavnej sťažnosti, je nepochybné, že ústavná sťažnosť smeruje výhradne „len“ proti napadnutému postupu krajského súdu, no nie aj proti predmetnému uzneseniu najvyššieho súdu z 10. júna 2025, ktorým najvyšší súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti prvostupňovému uzneseniu krajského súdu z 19. novembra 2024 (ktorým krajský súd nevyhovel žiadosti sťažovateľa o upustenie od výkonu zvyšku trestu odňatia slobody, pozn.), pričom sťažovateľ v odôvodnení svojej ústavnej sťažnosti ani neformuluje žiadne výhrady k predmetnému druhostupňovému rozhodnutiu najvyššieho súdu z 10. júna 2025, ale svoje námietky smeruje výhradne vo vzťahu ku krajskému súdu a jeho napadnutému postupu. Keďže sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojich práv výlučne napadnutým

postupom krajského súdu, a nie aj predmetným druhostupňovým uznesením najvyššieho súdu z 10. júna 2025, predmetom ústavného prieskumu sťažovateľom namietaného porušenia označených práv môže byť „len“ označený postup krajského súdu.

8. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že sťažovateľ (po tom, čo v bode 3 petitu ústavnej sťažnosti navrhuje ústavnému súdu zrušiť predmetné uznesenie krajského súdu z 19. novembra 2024) navrhuje v bode 4 petitu ústavnej sťažnosti ústavnému súdu zrušiť predmetné uznesenie najvyššieho súdu z 10. júna 2025. Totiž nevyhnutným predpokladom, aby ústavný súd mohol pristúpiť k zrušeniu rozhodnutia, je to, že ústavný súd v prvom rade vysloví porušenie základného práva vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré má zrušiť. Inak povedané, ústavný súd nemôže zrušiť rozhodnutie orgánu verejnej moci, ak najprv (vychádzajúc z petitu) nevysloví, že predmetným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva (m. m. II. ÚS 270/2021, II. ÚS 433/2021, II. ÚS 99/2022). Ak teda ústavnému súdu už samotná formulácia petitu ústavnej sťažnosti vôbec nedáva možnosť vysloviť porušenie práv sťažovateľa predmetným uznesením najvyššieho súdu z 10. júna 2025, ale „len“ postupom krajského súdu v napadnutom konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 3Td/1/2024, ústavný súd nemôže ani zrušiť predmetné uznesenie najvyššieho súdu z 10. júna 2025, a to hoci sa sťažovateľ zrušenia tohto rozhodnutia petitom ústavnej sťažnosti domáha.

9. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to z dôvodu jej neprípustnosti [§ 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde].

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd alebo ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv

12. Vo vzťahu k sťažovateľom napadnutému postupu krajského súdu ústavný súd konštatuje, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

13. Vo vzťahu k označenému prvostupňovému postupu krajského súdu disponoval sťažovateľ opravným prostriedkom – sťažnosťou. O sťažnosti bol oprávnený a povinný rozhodnúť najvyšší súd ako súd nadriadený. Sťažovateľ podal proti napadnutému postupu krajského súdu sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd predmetným uznesením z 10. júna 2025. Sťažovateľ teda využil možnosť

podania riadneho opravného prostriedku proti napadnutému postupu krajského súdu, o ktorom bolo aj rozhodnuté.

14. Existencia opravného konania pred najvyšším súdom neprípúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o napadnutom prvostupňovom postupe krajského súdu, keďže sťažnosť v danom prípade predstavovala účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému postupu krajského súdu, ktorý aj využil.

15. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť vyhodnotil ako neprípustnú a ako takú ju odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku tohto uznesenia).

16. Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažovateľova námietka porušenia jeho práva na zákonného sudcu napadnutým postupom krajského súdu je zjavne bezpredmetná, keďže krajský súd síce najprv (nesprávne) postúpil sťažovateľovu žiadosť o upustenie od výkonu zvyšku trestu odňatia slobody okresnému súdu, ale v konečnom dôsledku (po rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 4 Ndt 2/2024 z 30. januára 2024, ktorým najvyšší súd rozhodol o príslušnosti krajského súdu) o predmetnej sťažovateľovej žiadosti rozhodoval krajský súd.

17. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie jeho bližšie neidentifikovaných práv tým, že mu krajský súd neustanovil obhajcu, ústavný súd poukazuje na to, že z príloh ústavnej sťažnosti vyplýva, že v súvislosti so sťažovateľom podanou žiadosťou o upustenie od výkonu zvyšku trestu odňatia slobody sťažovateľovi 6. októbra 2023 ustanovil obhajcu okresný súd, pričom aj najvyšší súd v predmetnom uznesení z 10. júna 2025 (ktorým najvyšší súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti prvostupňovému uzneseniu krajského súdu z 19. novembra 2024, pozn.) konštatuje, že predmetnú sťažnosť podal sťažovateľ prostredníctvom ustanoveného obhajcu, a zároveň konštatuje, že sťažovateľovi ustanovený obhajca samostatným podaním doplnil odôvodnenie predmetnej sťažnosti.

18. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

III.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

19. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiadala, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

20. Ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z obsahu ústavnej sťažnosti a z výsledku jej posúdenia ústavným súdom (ako to vyplýva z časti II tohto uznesenia) je zrejme, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, II. ÚS 193/2020). Keďže nebol splnený jeden z nevyhnutných

predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel (bod 1 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu